

GENT DEL MASNOU

Revista Gent del Masnou
n. 423 | novembre 2023

Bústia oberta - 4

Farmàcies de guardia - 5

Vivències - 6
LA SITJA
Pep Parés

Histories de la vila - 8
FESTES D'ABANS (I)
Joan Muray

Espai poètic - 10
IL REVAIR
Enric Badal

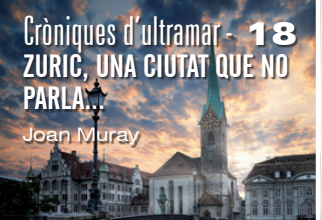
Anècdotes històriques - 11
TOTS-SANTS
Albert Vidal

Fem poble - 12
PERQUÈ NO SER FER LES COSES D'UNA ALTRA FORMA
Núria Fusellas i Santi Duran

Parlem de llibres - 16
TUTTI FRUTTI
Edició a cura de
Pere Martí i Bertran i Joan Josep Is

Cròniques d'ultramar - 18
ZURIC, UNA CIUTAT QUE NO PARLA...
Joan Muray

Som - 19
L'EXTRAESCOLAR QUE HAGUESSIS VOLGUT FER DE PETITA
Dr. Oriol Lugo

Fem poble - 20
FA 175 ANYS EL TREN VA PORTAR LA LLIBERTAT AL MARESME
Pilar Garcia

Veus - 22
ELS POBLES
Joana Bofarull Cervera

Passatemps- 23
7 DIFERÈNCIES
Elena Feliu

La cuina de l'Antonia - 25
LLUÇ EN SALSA VERDA
El Gullarot
El maridatge de l'Enric
SOSPECHOSO BLANCO
El Rebost dels Sentits

Fem poble - 26
QUE ENTENEM PER ESPAI PÚBLIC?
M. Fàbregas

Opinió - 30
LLIGA DE CAMPIONS
Joan Camps Ortiz

Corresponsal del Brasil - 28
UN ALTRE 11 DE SETEMBRE
Joan Maresma

Activitats - 31
GENT DEL MASNOU

GENT DEL MASNOU

Revista mensual de Gent del Masnou, associació civico-cultural, recreativa i esportiva inscrita amb el número 7.669 al registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya.

Equip de Redacció Joan Camps Ortiz, Joan Casals, Santi Duran, Joan Muray, Manel Pérez i Lluís Valls

Correcció Núria Duran, Assumpta Inglada, Berta Puig (Oficina de Català del Masnou) i Maria Pujol.

Portada Toni Villaverde - Inmirades

Disseny i maquetació Estudi Santieleña

Publicitat Santi 699 775 558

Imprimeix Comgràfic

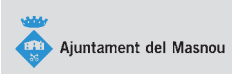
Tiratge 2.500 exemplars

Edita Gent del Masnou

Dipòsit legal B. 29.758-87
GENT DEL MASNOU
Dr. Agell, 9 - 08320 El Masnou
gentdelmasnou@gmail.com
www.gentdelmasnou.cat

• L'entitat Gent del Masnou no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

• **El repartiment d'aquesta revista als socis es fa amb el suport de**

7 D'OCTUBRE DE 2023: HAMÀS VA OBRIR LES PORTES DE L'INFERN

El partit islamista palestí, que políticament i militar controla Gaza, va perpetrar una massacre de civils innocents en territori israelià. Van dinamitar les tanques que envolten la Franja, fent incursions en territori israelià, matant i segrestant a tort i a dret. Tot això en el sabbat, el dia sagrat de la setmana en el judaisme. El govern de Netanyahu encara no se'n sap avenir de la inoperància dels seus sofisticats serveis secrets.

Com era de preveure, el govern de Jerusalem va començar una contraofensiva bèl·lica contra Gaza, amb una rèplica despietada de l'exèrcit israelià amb bombardejos indiscriminats sobre la població civil, especialment a la ciutat de Gaza, tallant els subministraments d'electricitat i aigua i amb el bloqueig dels abastiments de productes essencials com medicaments o benzina, amb el resultat literal d'un infern. Pel seu alt interès, tots estem assabentats dels esdeveniments posteriors a aquests preocupants fets.

Aquestes notícies em van colpir especialment. No fa gaires anys vaig estar a Terra Santa, trepitjant terres israelianes i palestines de Cisjordània. Vaig veure dos mons completament sorprenents i enfrontats. Van ser uns dies sense alarmes però era conscient que les dues comunitats estan enfrontades des de fa més de 80 anys. Les solucions artificials per part de les potències hegemòniques i dels antics colonitzadors no van ser acceptades de bon grat per les parts. El resultat és que, periòdicament, salten les espurnes que aquí tenen forma de llançament de pedres dels civils, trets dels soldats jueus o míssils de Hamàs i de l'exèrcit hebreu.

Mala peça al teler. Indubtable la superioritat militar de l'exèrcit israelià i que acabarà guanyant aquesta batalla, com sempre, però a un preu terrible. Milers de morts, odi mutu irreconciliable, misèria i ressentiment per als palestins, molta crueltat per ambdues parts, el món dividit en dos bàndols, combats a la frontera amb el Líban, la temuda participació directa de l'Iran... Per dir-ho ras i curt, aquest mes d'octubre ens preocupa força el panorama internacional, molt malmès des de la invasió d'Ucraïna per part de Rússia.

Malgrat tot i no volent ser pessimistes, **des de Gent del Masnou us desitgem un bon mes de novembre.** ✨

El President

**dibuix
pintura
ceràmica
escultura
torn
serigrafia
fotografia**

Blanc de guix

Blanc de guix és un espai d'educació artística i creació contemporània interdisciplinària

www.blancdeguix.com #vitaminespelcervell

Vols rebre la revista a casa?

fes-te soci de GENT DEL MASNOU

gentdelmasnou@gmail.com

ESTUDI SANTI ELENA

Disseny gràfic • Il·lustració

699 775 558
santi@estudisantielena.com
www.estudisantielena.com

Bústia oberta

Les cartes dirigides a l'espai Bústia Oberta és indispensable que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i es publicaran amb el nom i cognoms de l'autor. En cap cas no es publicaran cartes signades amb pseudònim o inicials. Per tal de donar la major oportunitat d'expressió als nostres lectors, recalquem que l'extensió dels escrits no podrà excedir els 1.600 caràcters, espais inclosos; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Data límit 20 de cada mes. Gent del Masnou no es fa responsable del contingut de les cartes, seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

UN LLOC DE PAS

Sense ànim d'entrar en polèmica amb el regidor d'Urbanisme i Obres, que en el darrer número de la revista respon les dues intervencions de veïnes respecte a la plaça del Mil·lenari, m'agradaria recordar que obvia una observació important i un suggeriment valuós: 1. Que els jocs infantils s'agrupessin en un sol espai ha significat que ha estat abolit l'espai per a infants petits i 2. La iniciativa de consultar els directament interessats en el manteniment/remodelació d'espais de joc i reunió, en aquest cas, veïnatge i famílies. La participació directa no pot reduir-se als "pressupostos participatius", lloable iniciativa, que no funciona per a molts dels casos.

El resultat és que ara tenim, en comptes d'un parc, un lloc de pas, diria sense gràcia, desolat. S'hi pot encara intervenir? Som a temps de no perdre un llençol en aquesta bugada?

En cap moment posàvem en qüestió, ni l'anterior carta ni la meua, la millora de l'accessibilitat del Parc (la rampa ara fa de més bon passar) i tampoc l'ampliació de Cal Ros, clarament interrompuda per les troballes arqueològiques.

Fina Llorca i Antolín

PARLIN CLAR D'UNA VEGADA

Benvolgut President, Als immigrants estrangers que no poden pas fer-se càrrec d'un lloguer de renda lliure o adquirir un pis de protecció oficial, com els de la plaça 1 d'Octubre, els regidors del Masnou de dedicació exclusiva els han adjudicat una llar digna a l'edifici de l'Àgora, mentre que als joves masnovins els faciliten la possibilitat

d'adquirir un pis on era la caserna de la Guàrdia Civil, previ sorteig i altres requisits puntuals.

Per cert, crec recordar que l'expropiació o adquisició del sòl de l'esmentada caserna —en origen cedit a la Benemèrita pel municipi— va costar una picossada a l'Ajuntament, per la qual cosa, en som molts els qui, tenint l'honor de fer efectiu el modest impost d'IBI al Masnou, ens qüestionem què se n'ha fet d'aquest valuós import. S'ha carregat al preu final dels pisos? O la totalitat dels residents ens solidaritzem per eixugar el cost, com és costum en el Consistori que just inicia el 3r mandat?

Seria bo que facilitessin informació clara i puntual d'aquest afer i d'altres de semblants; ara que han estat assignats els afortunats futurs propietaris. Parlin clar d'una vegada. Quina finalitat té l'augment d'assessors si no ha augmentat la població ni el total de regidors? Per buidar més les arques municipals? Els regidors cobraven prou generosament, abans del nou autoaugment, en funció de llurs responsabilitats. Si la feina de veritat l'han de fer els assessors, doncs que pleguin els polítics i amb els tècnics ja farem, estalviant molts recursos econòmics.

Ja n'hi ha prou de fer-nos solidaris, a la força, de certes despeses alienes a la majoria de vilatans! La veritable administració municipal en democràcia requereix molta més transparència en la gestió; i al Masnou portem anys de fosc a la Casa de la Vila. I ara, parlem de l'afer Kangeisó?

"A la Casa de la Vila no s'hi fa pa ni vi. Però no sabem què hi donen, que tots s'hi volen enquistar"

Àngel Zamora i Garcia

VOLEM DONAR LES GRÀCIES

El passat 22 d'octubre es va celebrar, al pati de Can Malet, del Masnou, el Correllengua 2023.

Aquesta iniciativa per mantenir la salut de la nostra llengua proposada per la CAL té les seves arrels en una cursa reivindicativa per la llengua basca al País Basc que posteriorment també organitzaren el Joves de Mallorca per la Llengua. Enguany en 153 pobles de casa nostra s'ha dut a terme el Correllengua dedicat a Joan Brossa, l'insigne poeta, dramaturg i artista plàstic de l'avantguarda catalana.

Al Masnou, durant tot el matí, es van fer activitats relacionades amb la cultura i la llengua catalanes: tallers, gimcana, actuacions, i la màgia d'en Xavi Puc i el mag Hay... que ens van apropar a la figura de Joan Brossa i ens van fer passar una bona estona. Volem donar les gràcies al públic, a totes les persones voluntàries i les entitats que van fer possible que el Correllengua fos un èxit. (Ple de Cops, Colla Gegantera, Gent del Masnou, Diables, Amics de la Baldufa, La Teatral, Amics del c/ st Rafael, Ajuntament del Masnou)

Tal com diu la Carme Sansa en el Manifest "Hem de seguir lluitant per la normalització de la nostra llengua. No podem permetre que el català vagi perdent presència en llocs on abans era habitual., el mal costum dels catalanoparlants de canviar de llengua, no facilita l'aprenentatge del català a les persones que han vingut d'altres països. La llengua ens agermana".

L'any vinent hi tornarem, mentre tant vetllar pel català depèn de nosaltres.

Òmnium Cultural del Masnou i Assemblea Nacional Catalana

Farmacèutics del Masnou

Farmàcia de guàrdia - El servei de guàrdia de les Oficines de Farmàcia del Masnou serà de 08 a 22 hores

Novembre 2023			Novembre 2023			Desembre 2023		
1	dimecres	Ocata	16	dijous	Viamar	1	divendres	Ocata
2	dijous	Riera	17	divendres	Domínguez	2	dissabte	Riera
3	divendres	Fàbregas	18	dissabte	Aymar	3	diumenge	Riera
4	dissabte	Viamar	19	diumenge	Aymar	4	dilluns	Viamar
5	diumenge	Viamar	20	dilluns	Riera	5	dimarts	Aymar
6	dilluns	Aymar	21	dimarts	Fàbregas	6	dimecres	Aymar
7	dimarts	Ocata	22	dimecres	Viamar	7	dijous	Riera
8	dimecres	Riera	23	dijous	Domínguez	8	divendres	Riera
9	dijous	Fàbregas	24	divendres	Aymar	9	dissabte	Fàbregas
10	divendres	Viamar	25	dissabte	Ocata	10	diumenge	Fàbregas
11	dissabte	Domínguez	26	diumenge	Ocata			
12	diumenge	Domínguez	27	dilluns	Fàbregas			
13	dilluns	Ocata	28	dimarts	Viamar			
14	dimarts	Riera	29	dimecres	Domínguez			
15	dimecres	Fàbregas	30	dijous	Aymar			

Horaris de les farmàcies del Masnou			
	telèfon	de dilluns a divendres	dissabte
AYMAR - Almeria 14	93 555 03 81	de 9 a 21 h	de 9 a 14 h
DOMÍNGUEZ - Enamorats 2	93 540 98 52	de 8 a 20.30 h	de 9 a 13.30 h
FÀBREGAS - Navarra 68	93 555 19 79	de 9 a 13 i 16.30 a 20 h	de 9.30 a 13 h
OCATA - JF Kennedy 5	93 555 33 08	de 9 a 20.30 h	de 9 a 20.30 h
RIERA - Josep Llimona 22	93 555 08 55	de 9 a 20.30 h	de 9 a 20.30 h
VIAMAR - Prat de la Riva 23	93 555 04 03	de 9 a 20.30 h	de 9 a 14 h

L'ANC i Òmnium del Masnou convoquen la ciutadania, cada dimecres a les 6 de la tarda davant l'Ajuntament del Masnou fins que hagi retornat el Govern legítim de Catalunya i tota la gent inculpada pel govern espanyol.

**Per la Llibertat, t'hi esperem!
La teua presència és la nostra força**

assemblea

FEM SOBIRANIA FISCAL JO PAGO A CATALUNYA

Adreçat a tothom qui pagui els impostos: IRPF, IVA o Impost de Societats.
• És una acció senzilla, no requereix més temps ni tràmits que els que estàs invertint, ara, pagant a la hisenda espanyola. • És una acció legal, ja que la llei general tributària contempla aquesta possibilitat.
• Es té coneixement que diverses entitats i persones físiques ho venen fent des del 2012 sense problemes legals ni inspeccions.

Informa't a la web: <https://sobiraniafiscal.assemblea.cat/>

Vivències LA SITJA

Pep Parés

Centre de Distribució d'Aliments del Masnou

Hi ha gent que pensa que les ONG només serveixen per posar pedaços a un sistema socialment injust i que, per tant, ajuden a perpetuar-lo. Pensen que hauríem d'esforçar-nos més per defensar i aconseguir que la justícia social arribés a tothom a través de lleis més justes i d'una redistribució de la riquesa més equitativa.

I en part tenen raó. Potser per aquests motius les persones votem als partits que poden fer més factible aquests supòsits. Però això ja ho fem en les eleccions i no aconseguim esmenar les fallades estrepitoses d'aquest sistema capitalista endurit que produeix tantes desigualtats. I és que en la vida no tothom sortim de la mateixa línia, amb condicions semblants, com ens volen fer creure algunes ideologies. Hi ha estudis que confirmen que de cada deu rics actuals, sis ja ho eren els seus pares. Al Masnou també patim les desigualtats amb conciutadans que viuen en la pobresa extrema per raons de feina, de salut, d'educació; de discriminació, de mala sort...

L'any 2017, després d'un esforç important per part de l'Ajuntament del Masnou, amb la Creu Roja,

Càritas i la Fundació Temps i Compromís, es va arribar a un acord de cogestió per a unir tots els esforços d'aquestes organitzacions a través d'un únic organisme, LA SITJA, un centre de distribució d'aliments coordinat amb Serveis Socials de l'ajuntament. Aquests serveis són els que indaguen i certifiquen la situació dels masnovins més vulnerables que poden tenir dret a rebre ajuda. Penso que és una de les parts més nobles de la gestió pública perquè col·labora a anivellar un xic més el benestar de tots els ciutadans, a fer la vida més confortable als qui més ho necessiten.

En d'altres pobles aquestes tasques socials solen estar més disperses en diferents entitats, per la qual cosa poden perdre efectivitat. L'exemple de la SITJA, Centre de Distribució d'Aliments del Masnou, és reconegut, més enllà del nostre municipi, com un exponent del que s'hauria de fer a tot arreu, tal com destaca la Creu Roja de Catalunya.

Res de tot això no seria possible sense l'ajuda dels voluntaris, com en el cas espectacular dels JJOO de Barcelona o de tantes ONG! Però ara ens referim als milers de persones que des del seu barri, en organitzacions no governamentals, parròquies o associacions van fent la seva feina anònima per millorar la vida del seu entorn, dels seus veïns, de les seves escoles; dels seus clubs esportius, de la cultura...

Inauguració de la Sitja. 2017 | foto LA SITJA

La força del voluntariat és extraordinària. Els voluntaris exerceixen la solidaritat, la viuen. Hi pot haver motius personals i socials molt diversos darrere de la seva actitud. Però el fet és que ajuden realment a molta gent que necessita d'un cop de mà per tirar endavant, sovint amb urgència. I això dona molt sentit a la seva feina. Comparteixen objectius amb d'altres persones, surten de la seva solitud -la que tots portem a dintre d'una forma o altra- i fan pinya; es relacionen amb companys per a un objectiu comú, que és també una via cap a la pròpia socialització.

Creu Roja de Catalunya: el model de la SITJA és un exponent del que s'hauria de fer a tot arreu. Coordinació i treball conjunt!

Logo i carretó | foto LA SITJA

Preparant l'entrega d'aliments | foto LA SITJA

Aquest article vol ser un homenatge a totes aquestes persones que he descrit. I a totes les que, d'una manera o altra, engrandeixen la col·laboració social més enllà de la seva vida privada. En aquesta relació sempre hi ha un benefici mutu.

Deia el filòsof Luís Aranguren: *el voluntariat és abans de res presència. Estar amb respecte, amb la compassió de qui vol que allò bo i allò dolent de l'altre l'afecti. Però amb la distància necessària de qui vol continuar aquesta tasca i no acabar cremat.* ✨

LLENYES MARESME ADVA. BADALONA 7-9 ALELLA - 681347625

FESTES D'ABANS (1)

-de gener a abril-

Joan Muray

Per festes d'abans em refereixo a les de més o menys cap a la meitat del passat segle XX, que per a alguns encara estan prou fresques a la memòria per relatar-les, i per a altres, els joves, poden semblar que hagin passat, no diré a l'edat mitjana, però sí en un temps que els semblarà impossible i força caduc

En aquells temps, ja ho he dit altres cops, la gent es divertia, com podia o el deixaven, al seu poble, tot el més lluny era anar a Barcelona (a part els que hi treballaven). Això comportava que la gent gaudís del que hi havia, ja que tampoc coneixia altra cosa.

Les festes seguien el calendari festiu d'aleshores, la majoria de caràcter religiós, i marcades pel règim dictatorial que es patia. Possiblement en pot quedar alguna al tinter, però em cenyiré al calendari. M'esplaiaré més en les que poden haver canviat més.

No especificaré ni els balls ni les sessions de cine (que ja n'he parlat en unes anteriors històries), que eren habituals cada cap de setmana. Però sí que cal esmentar la «moral» del règim, que, especialment als balls, «vetllava» perquè es complissin certes normes, com no ballar arrambats (s'havia de deixar un pam entre la parella). La censura, com ja vaig comentar en unes altres històries, era a tot arreu.

Els Tres Tombs entorn el 17 de gener

27 de Enero, a la plaça de l'Església (aleshores de Los Caidos)

Anirem desgranant els mesos. En aquesta primera part, de gener a abril, esmentaré les festes més importants que hi havia aleshores.

GENER

Començava l'any amb Cap d'Any, que es començava a celebrar la nit abans, amb la missa del gall. L'1 era bàsicament un àpat familiar, amb una sobretaula llarguíssima, que cansava els menuts, i a voltes acabava amb discussions familiars.

Després venia la Diada de Reis, que ja era per a la mainada, i en aquells temps es va començar a fer la cavalcada, però res a veure amb l'actualitat. S'havia fet amb un carro plataforma de les Gasoses Fernández, amb els trons dels Mags d'Orient al damunt, i alguna vegada s'havia desbocat el cavall que la duia.

I finalment, pel 27 de enero, al Masnou se «celebrava» l'entrada de les tropes franquistes a la vila. Hi havia missa solemne, i es cantava el Cara al Sol a la sortida, i les societats recreatives feien ball.

FEBRER

Aquest mes hauria sigut magre en festes, si no fos pel Carnestoltes. Començava amb la festa religiosa de la Candelera, el dia 2, celebrada amb missa i repartida de candeles, i es feia una processó per l'11, dia de la Mare de Déu de Lorda.

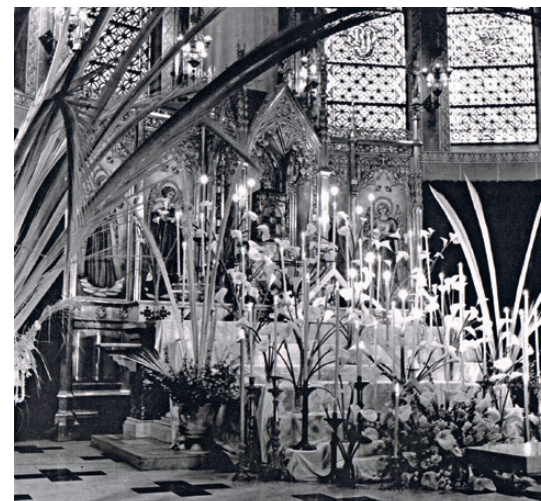
Però la festa més esperada per petits i grans era la del Carnestoltes, que se celebrava amb balls i concursos a les societats recreatives de la vila, com el Casinet, el Casino i la Calàndria. La joventut i la mainada es disfressava i anava als balls. També

hi havia un dia que es feia el ball de mantons, que lluien les noies, i que com comprendreu anaven cobertes amb un mantó, dels dits de Manila, que normalment eren fets (ja) a la Xina. Per aquest ball també hi havia concurs i premi per al millor.

L'inici del Carnestoltes, el Dijous Gras, així com la cloenda el Dimecres de Cendra, també se celebraven, i alguns col·legis duïen els alumnes a menjar-se la truita i a enterrar la sardina, a fora del poble. L'Acadèmia Montserrat anàvem al Camp de Futbol d'Alella, a peu, és clar.

MARÇ/ABRIL

D'aquests mesos, la més important, per a la mainada, era el Diumenge de Rams, en què es lluien palmes i palmons ben guarnits, amb llaços, que eren de color blau per als nois i rosa per a les noies. Més endavant, alguns s'atrevien posant-los dels colors del FC Barcelona (blaugrana) i alguns amb els colors de la nostra bandera (les quatre barres), així com figures fetes de llaminadures,

Monument al Col·legi de la Sagrada Família (fet per la mare Maria)

Carrers Bassegoda i Amigó i Roger de Flor on estava el Sindicat Vertical

especialment a les palmes de les nenes. Els que podien estrenaven vestit.

El mes ja havia començat amb la «celebració» de l'acabament de la dita Guerra Civil Espanyola, festa que també celebraven amb pompa i solemnitat.

Després venien les festes més destacades, les de Setmana Santa, que ja sabeu que a voltes cau en un mes i a vegades a l'altre.

La que més agradava a la mainada era la que se celebrava el Dijous Sant, i que consistia en «matar jueus» (quin món i quina religió), o sigui en fer molt de soroll, amb matraques, masses o el que es tingués a mà.

Aleshores la gent no agafava el cotxe, ja que pràcticament ningú en tenia, i menys segona residència o anar de viatge, com ara. No, aleshores hi havia els actes litúrgics que ocupaven cada dia, i als quals la majoria es trobava obligat a anar. Entre ells, i com a la gran distracció, era anar a visitar el que en deien els «monuments» a la parròquia i diferents capelles de la vila, que consistia en guarnir profusament l'altar amb flors i ciris. Les imatges estaven tapades amb robes de color morat.

La més profana era anar a veure les mones de Pasqua que lluien als aparadors de les pastisseries nostrades, i que competien a veure qui la tenia més mona. ✱

FINQUES MESLLOC

LLIGOÑA CAYETANO

La seva immobiliària del Maresme

93 555 69 03 • www.meslloc.com

Espai poètic

Enric Badal

Jessica Zuan viu a Teià i és una poeta suïssa que escriu en la seva llengua romanx o grisó, la quarta llengua de Suïssa que actualment compta amb uns 60.000 parlants.

Il revair

A revair mamma.
Tuot quels noms
ch'èau nu d'he
udieu,
cugnuschieu,
sbragieu,
schmancho.

A revair mamma.
Eau turnaro
cun noms nous
per noss lejs,
nossas muntagnas,
per me
e per te.

A revair mamma.
Bainbod u forsa
ün di am crescharon
pennas alvas
ed alura savaro eau
tuot que ch'èau avaro da savair
per quel revair.

El comiat

A reveure, mare.
Tots aquells noms
que no he
sentit,
conegut,
cridat,
oblidat.

A reveure, mare.
Tornaré
amb noms nous
pels nostres llacs,
les nostres muntanyes,
per mi
i per tu.

A reveure, mare.
Aviat o potser
un dia em creixeran
plomes blanques
i aleshores sabré
tot el que havia de saber
per retrobar-nos.

TOTS-SANTS

Albert Vidal

Les esglésies cristianes celebren aquesta diada per honorar tots el justos que estan al cel, canonitzats o no.

Una creença popular assenyala que el dia 1 els vius visiten els morts, mentre que l'endemà són el morts que visiten els vius.

El culte funerari és present en gairebé totes les cultures i des de temps molt remots. És gairebé segur que aquestes celebracions provenen de les festes celtes de nom Samain o Samhain que en llengua gaèlica significa *la fi de l'estiu*. La festa es trobava just en mig de les dues parts de l'any en que aquest es dividia, el període clar i el període fosc. El primer es referia a primavera i estiu i el segon a tardor i hivern, però el Samain no estava inclòs en cap dels dos, representant un pont entre ells. Era el dia en que les portes del món obscur estaven obertes, de manera que els morts podien comunicar-se amb els vius. Com en tantes altres celebracions, el cristianisme va fer seva la festa convertint-la en una de les més importants de l'any.

Tot va començar a partir del temple romà de *Tots els Déus*, conegut com el *Panteó*, que Marc Agripa havia alçat en honor a Júpiter en memòria del triomf de l'emperador August sobre les tropes de Marc Antoni i Cleòpatra. El papa Bonifaci IV no va voler enderrocar-lo sinó que va decidir purificar-lo, amb permís de l'emperador bizantí Flavi Focas, de manera que el primer diumenge després de la Pentecosta de l'any 609, que va escaure el 13 de maig, el temple va ser consagrat a la Mare de Déu i tots els Sants Màrtirs, disposant que anualment se celebrés una festa amb aquesta advocació. Fou el

Anècdotes històriques

foto MALI MAEDER de www.pexels.com

primer temple pagà convertit en seu cristiana. Més tard, l'any 835, el papa Gregori IV instituí que la festa se celebrés el dia 1 de novembre en un intent de neutralitzar els ritus celtes de Samain.

Des del segle XVIII és tradició menjar castanyes torrades i panellets, als que més tard s'hi van afegir els moniatos en les postres del sopar, tot ben acompanyat de moscatell o mistela.

Sembla que l'origen de les menges es deu a que aquesta nit no deixaven de tocar les campanes de les esglésies per tal de recordar a la ciutadania el deure pietós de resar pels difunts i, per no perdre forces, tant els campaners com el poble que participava en el llarg repic amb pràctiques religioses, es nodrien amb el fruit més abundant del moment, les castanyes, i pastissos casolans que regaven amb traguets de vi.

Es considerava un sacrilegi enterrar algú el dia de Tots-Sants i es deixava per l'endemà, Dia dels Morts. ✱

Poemes en romanx: *Stremblidas e s-chima* (Chasa Editura Rumantscha, Coira, 2019)
Traducció catalana de Antoni Clapés i Dolors Udina: *Tremolors i escuma*, Llibres del segle, Col·lecció CULIP, 2023
<https://www.llibresdelsegle.es>

fotoset.es
Estudi i serveis fotogràfics

Reserva ja la teva sessió i regala les fotos nadalzenques que estimareu per sempre! 🎅

Carrer Itàlia, 32 609 038 570
info@fotoset.es - www.fotoset.es

“PERQUÈ NO SER FER LES COSES D'UNA ALTRA FORMA”

Núria Fusellas i Santi Duran

En Toni Villaverde és científic i es dedica a la recerca. També és artista, i a les seves obres la recerca és fonamental. De tot plegat, ens parla

Ara fa vint anys que vius amb la teva família al Masnou.

El motiu és que buscàvem més espai d'habitatge i vam venir una mica sense conèixer la zona, sense un vincle afectiu previ.

Vàreu trobar la casa i a partir d'aquí vàreu conèixer el poble.
Exactament.

Quina impressió us va donar el Masnou de fa 20 anys?

Era més poble que el d'ara, tot i que encara ho continua sent. Per una família que ve d'una ciutat va ser un canvi positiu. Aquest ambient de veïnat és molt evident, tothom sap on és la teva filla, que per un costat sobte però per l'altre dona tranquil·litat i la sensació que la casa és més enllà de les quatre parets on vius.

Gràcies per acollir-nos en aquestes quatre parets. I per què som aquí? Pel teu vessant professional, científic, i per el teu vessant d'artista, que crec ha superat el rang de hobby per la dedicació que hi dones.

Si per professional et refereixes a que em guanyo la vida, amb la meva faceta d'artista no ho faig.

Matiso que malauradament la majoria d'artistes professionals no es guanyen la vida fent d'artistes.

Bé, si és així tenim un problema com a societat.

Doncs si vols comencem per saber una mica de cadascuna

La feina per la qual cobro és fer recerca i docència a la Universitat Autònoma de Barcelona en l'àmbit de la microbiologia, juntament amb la meua dona i amb més gent formem un equip de recerca que es dedica, a part de l'aspecte docent, al disseny de nous fàrmacs.

A veure, explica

Fàrmacs innovadors. Dins els fàrmacs tradicionals, no la medicina alternativa, buscar noves formes de dissenyar fàrmacs que siguin menys tòxics, més eficaços, sobretot en el tema del càncer.

Aquesta investigació està suportada econòmicament per la Universitat o també teniu una partida de les empreses farmacèutiques? O una vegada trobeu un nou fàrmac els hi venen a les farmacèutiques? Com funciona?

Nosaltres no venem res perquè no som amos de res. Som empleats de la Universitat, així doncs, qualsevol troballa que fem és propietat de la Universitat, i és ella qui busca inversors i fons de finançament per intentar desenvolupar els productes fins a portar-los al mercat.

No deu ser fàcil...

Els fàrmacs d'ús humà són molt complicats de dur al mercat: estem parlant de períodes de temps de deu, quinze anys, i una inversió econòmica de 20, 30 milions d'euros. Per un costat, demanem ajuts públics, i per l'altre, la Universitat busca inversos privats.

Llarg i costós.

Els medicaments han de complir unes mesures reguladores molt estrictes imposades per la normativa europea de fàrmacs.

Treballeu per encàrrec, és a dir: podeu millorar aquest fàrmac?

La recerca, en els seus inicis, és una recerca lliure. Treballem amb molts àmbits i en molts camps, i fem el que ens sembla que és oportú per unes necessitats socials determinades. Ara bé, quan tenim un producte o una idea que es patentia i es llicencia a una empresa, qualsevol desenvolupament que es faci en aquesta línia es fa, seguint unes directrius que l'empresa que ha llicenciat la patent imposa. I que són fruit també de la normativa europea.

Habitualment es diu que no es destinen diners a la investigació. Però a més de tu, conec dues noies més que es dediquen a la investigació des de la Universitat. Què en penses?

Es fa molta recerca. És clar, el camp de les humanitats no el conec, però en el nostre camp hi ha molts centres de recerca a tot l'Estat, i a Barcelona en concret. La Universitat, però també altres centres, com per exemple hospitals enfocats plenament a la recerca. Una altra cosa és que així i tot, si comparem els recursos destinats amb altres països europeus són més baixos. Però se'n fa.

En veiem els fruits?

El tema és que la transferència de la recerca a la societat és una cosa molt costosa, i aquí és on punxem una mica. Es fa molta recerca bàsica, però a l'hora de convertir la recerca en un fàrmac o en producte ve la dificultat, perquè és molt car. Aquí sí que falta posar més recursos.

Pocs diners per repartir

Tothom fa recerques molt interessants, i els diaris en parlen sovint. Avenços respecte al tractament de l'Alzheimer, el Parkinson... Són proves de concepte, són idees que necessiten uns recursos i una inversió que no són tan fàcils d'obtenir.

I a més, un procés molt llarg, en què es tarda a veure els beneficis.

A més, en mig del procés, i per un problema tècnic, pot caure: un experiment que no surt bé, una errada..., i es para tot. Perquè l'empresa que ha

posat cinc milions d'euros no els tornarà a posar. És un sol tret el que tenim.

Deu ser estressant.

Ho és, però nosaltres estem una mica al marge d'això. Som a la fase inicial, i acompanyem una mica les fases següents, però poc. Som treballadors de la Universitat, no participem des de l'interès personal, no sé com dir-ho.

De què dones les classes?

De virologia, de virus, i de biotecnologia.

Interessant. No t'amoïnis que no tenim intenció de treure el tema de la Còvid. Ha, ha, ha. Passem a aquesta part d'artista, que no et dona de menjar, però que ocupa bona part de la teva vida. I no sé si des de la infància.

El de les ciències sí, sempre estava disposat a fer recerca, ja de petit m'ho deia la meua mare. Això està bé. Hi ha molts joves que no saben què volen fer. També és cert que hi ha molta més oferta.

Què vas estudiar?

Biologia. Ara podria fer: biologia, microbiologia, genètica, biomedicina, bioquímica, biotecnologia, ciències biomèdiques, ciències ambientals...

Hi ha un ventall molt ampli

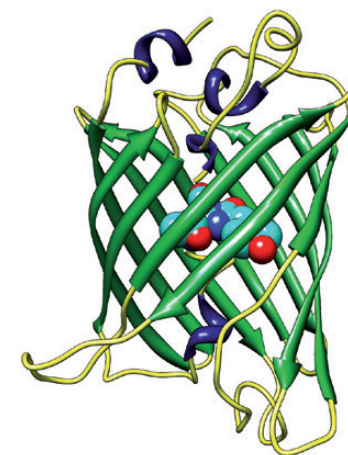
De petit volia dedicar-me a la recerca. El meu interès per les arts d'una manera ambigua també, però és des de fa uns anys que m'hi he posat seriosament. Deu fer fa uns deu anys...

Ja eres aquí, al Masnou.

Sí, exactament. Em vaig comprar una càmera de fotos i m'hi vaig posar. Tant que des de fa dos anys estic fent un grau d'art. Ara també soc estudiant.

D'on parteixes i com ho fas?

Jo escric molt, la meua feina a la Universitat és escriure. Escric cinc o sis hores al dia. Soc un enamorat de les paraules. Les coses que m'han vingut de gust fer tenen a veure amb la imatge i el text. És a dir: utilitzo conceptes, terminologia, metodologia i enfocament que són propis de la ciència en aspectes més artístics. La majoria dels projectes artístics que he fet són molt sistemàtics, metòdics, i usant eines i aproximacions que són les mateixes que faig servir en ciència.

Model molecular de la proteïna GFP

INMIRADES (2013). El retrat és la forma més analítica de la fotografia, ja que és basa en la recerca urgent dels atributs de l'ànima. Durant aquesta cerca, el fotògraf intenta que el model es trobi relaxat i còmode en presència de la càmera. Que passaria si el fotògraf, encara càmera en mà, demana al model tancar els ulls, i deixar-se mirar sense mirar (INMIRAR)? Com s'enfronta el model a la demanda de suspendre la connexió unilateralment, d'aturar la vigilància. Què es revelarà d'inesperat a l'observador? Què es deixarà d'amagar? Quina incertesa, por, valentia, vertigen, impaciència, frivolitat o angoixa mostrarà la imatge llavors? Serà INMIRAR malgrat tot alliberador? | Toni Villaverde |

El resultat són fotografies, amb persones, moltes vegades retrats, de la família, dels amics. Amb la intervenció d'altres elements, no?

Sempre em plantejo la resolució d'un problema.

Posa un exemple.

El primer projecte va ser aquell de les InMirades, en el que vas participar tu, Núria. Aquest projecte busca entendre com reacciona un model quan un fotògraf que està fent un close-up, li demana tancar els ulls. Aleshores, faig un screening, un cribratge. Han passat 108 persones de 22 nacionalitats per aquest projecte, i cadascuna reacciona diferents i dona una imatge diferent de les altres. No és només la cerca d'una imatge estètica, sinó que és una anàlisi. Els resultats no són tan clars i precisos com si fos un experiment científic, però s'intenta acostar. Perquè no sé fer les coses d'una altra forma.

El procés creatiu s'assembla al procés científic: parteixes d'un lloc, d'una pregunta,

experimentes, i arribes a un resultat...

Aquí lo maco és que el resultat, aquest final té una part tan estètica com intel·lectual

Això que has dit el converteix en art.

A mi és el que m'agrada de l'art contemporani, que més enllà del que un veu, el que et dona el "subidón" és el concepte que hi ha al darrere.

És l'art que ens ha tocat viure. No cal preguntar-te si tens més aficions, perquè entre la família, una cosa i l'altra, no et deu quedar gaire temps.

Havia estat mag. Fins i tot havia estat soci d'una societat d'il·lusionisme, ara ja no. Només pels amics en ocasions molt especials.

No et preocupis que al proper sopar del carrer et demanarem que ens facis un número. No riguis, no, que va de debò! *

RAS I CURT a Toni

El primer que fas quan et lleves No cal donar detalls **Menjar preferit** Llenties **Estació de l'any** Primavera **Mar, muntanya o ciutat** Muntanya **Quin superpoder t'agradaria** Volar **En el temps lliure...** ART **Tens algun mestre** Quan era més jove tenia mestres indis. Ara, la meua família. **Pel·lícula o sèrie, quina?** M'encanta el cinema. Impossible donar un nom **Actor/actriu favorit?** M'encanta el cinema. Impossible donar un nom. **Tatuatges: sí o no i on?** No **Un llibre** Moltíssims. Obres de Kundera, Falte, Murakami i Houellebecq, sobretot **Música...** Organic House, Trip Hop **Tens una vareta màgica, que faries pel poble de Masnou** Vorerres més amples. **Color** verd/blavós

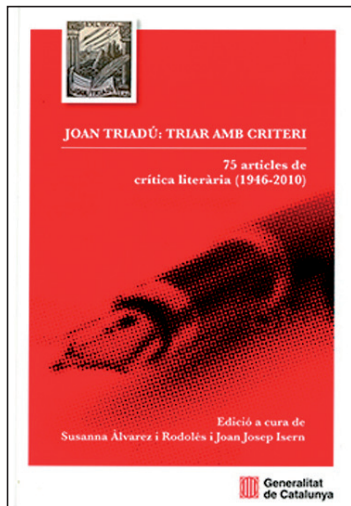

TRACTAT DE TANATOSI (2019). La tanatosi (o pseudocidi), és a dir, la simulació de la mort, és una estratègia del món animal desenvolupada per a escapar als predadors. Animem-nos a explorar la tanatosi en la nostra espècie. Demanem als models fer-se el mort davant el fotògraf i generem així un tractat actoral de tanatosi humana, on diferents estils i maneres d'entendre el defalliment queden reflectits amb diferents graus de credibilitat. Pots fer sense una amenaça immediata, fer-se el mort pot ser senzill, lúdic i gratificant. I fins i tot, perquè no, alliberador. Però cal anar amb compte; executar aquest exercici massa sovint ens podria portar a una cronificació perversa i recurrent d'aquesta escenificació, i convertir-nos en morts vivents vocacionals. Caldria buscar llavors un nom per a aquest nou mal, i també, es clar, una vacuna o una cura, o fins i tot, el més angoixant, fer-ne una interpretació política | Toni Villaverde |

Parlem de llibres

Pere Martí i Bertran

Autor Joan Triadú
Curadors Susanna Àlvarez i Rodolés i Joan Josep Isern
Editorial Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya
Lloc i any d'edició Barcelona, 2022
Pàgs. 288

EL JOAN TRIADÚ CRÍTIC MÉS A L'ABAST

Joan Triadú (Ribes de Freser, 1921-Barcelona, 2010), com assenyala la Consellera de Cultura al pròleg va ser

un mestre, un crític literari i un activista per la llengua fonamental en la recuperació cultural i nacional del país. La recuperació d'aquest recull de crítiques literàries, publicades a diversos mitjans al llarg de més de seixanta anys, però sobretot al diari Avui, és una aportació valuosa a l'Any Triadú, del qual vam poder gaudir l'any 2021. Significativament, el volum porta el subtítol "75 articles de crítica literària (1946-2010)", tot i que de debò n'inclou 77, com els mateixos prologuistes assenyalen i justifiquen a la presentació, ja que hi han volgut afegir el primer article de crítica, publicat a la revista Ariel (1946), dedicat a Narcís Oller, i el darrer, publicat pòs a la revista Ariel (1946), dedicat a Narcís Oller, i el darrer, publicat pòstumament al diari Avui (14-10-2010) i dedicat a una carta inèdita de Josep Carner, adreçada al mateix Triadú.

La tria i l'objectiu del recull, com assenyalen els curadors, "era destacar articles dedicats a autors i a títols importants de la literatura universal, entre els quals, com no podia ser altrament, s'inclouen obres catalanes." (p. 11) No els devia pas ser fàcil, ja que Triadú en va publicar centenars, d'articles crítics, però la veritat és que se'n surten amb nota, ja que el recull és una bona aproximació a l'obra crítica de Joan Triadú, que ens permet de tenir en un sol volum uns textos molt dispersos, però, sobretot, copsar-ne l'estil, la cultura, el pòsit lector i la capacitat divulgativa

i de síntesi. Amb raó els curadors en diuen: "Cada article el concep com si fos una classe adreçada directament al lector, i per això no dubte gens a l'hora de posar en acció un repertori de recursos comunicatius molt similars als que un mestre té al seu abast davant de l'alumnat que escolta les seves explicacions a l'aula (...) Triadú, el mestre que escrivia crítiques literàries." (p. 13)

Què més hi trobarà, el lector d'aquest recull? Doncs una espècie de cànon, un conjunt de propostes de títols i d'autors, tant catalans com internacionals traduïts al català, que Triadú ha volgut remarcar, ens ha volgut aprofitar i convidar-nos a llegir-los. De la tria, en destaca la varietat de gèneres tractats, tot i que hi notem una certa flaca per la poesia, i la diversitat generacional dels autors proposats. Entre els 41 catalans hi trobem des d'Ausiàs March o el baró de Maldà a Quim Monzó o Maria Barbal, passant per Carles Riba, J. V. Foix, Pere Calders, Mercè Rodoreda... Entre els 34 traduïts, de llengües diverses però amb predomini dels anglosaxons, des de W. Shakespeare o J. W. Goethe a Philip Larkin o Natalia Ginzburg, passant per Albert Camus, Marcel Proust, Graham Green, Ernest Hemingway...

Llibres així, que de ben segur que no seran ni best-sellers ni segurament rendibles, és important que tinguin el patrocini o la col·laboració d'institucions com la Generalitat. ✨

Autora Leslie Pericot Mohr
Pròleg D. Sam Abrams
Editorial Llibres del Segle
Edició octubre de 2023

QUIETUD ENTRE ONATGES

Quietud entre onatges és clarament un llibre que s'inscriu en la seva època, però, al mateix temps, és un llibre sempitern perquè és un recordatori vivíssim del miracle de la vida humana en òptimes condicions, unes condicions que hem d'esforçar-nos per conservar, recordar i implementar a tota hora.

...la nostra poeta lluita aferrissadament contra les tendències de la nostra societat cap a la insensibilitat, esmussament del sentit crític i analític, la incapacitat de reacció, la inconsciència, la infantilització, la deslocalització, el narcisisme exacerbada, la deslocalització, la virtualització, el presentisme i un llarg etcètera.

D. Sam Abrams
Sant Cugat del Vallès

L'autora Leslie Pericot (París, 3 d'octubre de 1965) Llicenciada en Filologia Anglogermànica i amb un postgrau en ensenyament i aprenentatge de llengües estrangeres. L'any 1990 va ser professora a l'institut públic Heinrich Heine de Nellingen (Stuttgart). Té arells familiars a Alemanya i viu al Masnou des de 1970, any en què la família va tornar d'un exili voluntari a l'Estat francès.

PRESENTARÀ EL LLIBRE
día 1 de desembre a les 18 hores
a la Sala Comellas - El Masnou

EL MASNOU ASSESSORS SL

Assessoria d'empreses i particulars des del 1984

Assessorament i gestió fiscal, comptable i laboral
Assessorament jurídic mercantil
Herències, donacions

Torrent Vallmora, 16 local - 08320 El Masnou
935 400 673 • tonitrillo@elmasnouassessors.cat

Homs

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ: LA MILLOR OPCIÓ PER A PROFESSIONALS

EXPOSICIÓ avda. J. Roca Suarez Llanos, 43 - 08329 Teià - 935 403 769 - exposicio@materialshoms.cat

horari de dilluns a divendres: de 9 a 13 h. i de 15 a 19 h.

OFICINA I MAGATZEM Joan XXIII, 126 - 08320 El Masnou - 935 559 753 - info@materialshoms.cat

horari de dilluns a divendres: de 7 a 17h. (no tanquem al migdia) **NOU HORARI**

SUBMINISTRAMENTS
FERRETERIA
ELECTRODOMÈSTICS

S.E.F.

Vicenç Linares
Italia 18 - 935 559 562

ZURIC, UNA CIUTAT QUE NO PARLA...

Joan Muray

A aquesta ciutat suïssa, de parla alemanya, hi vaig passar uns dies després d'un creuer pel Rin. No l'hauria esmentat, tot i ser una ciutat bonica i interessant, si no hagués estat per un fet que va passar a uns espanyols.

Eren dos matrimonis, de certa edat, i pel que comentaven, eren andalusos de cortijo. O sigui ben arriats.

Resulta que, al primer dia d'estada, amb un matrimoni amic, sortírem pel nostre compte a voltar per la ciutat, i en tornar cap al tard a l'hotel, ens trobàrem aquests matrimonis. Els saludàrem i veiérem que estaven com preocupats.

Com és natural, els preguntàrem si els passava alguna cosa, i abans de contestar-nos, ens feren una pregunta: «Ustedes han salido y se han entendido?» Nosaltres responguérem que sí, que no havíem tingut cap problema en aquest sentit, ja que dels tres, l'un parlava alemany, l'altre anglès i un altre francès. Tot això, com és clar, els ho responguérem en castellà.

Aquí vingué quan ells ens digueren quin era el problema, i com l'havien solucionat.

foto TRACE HUDSON de www.pexels.com

Resulta que no havien pogut sortir de l'entorn de l'hotel, ja que no entenien un borrall d'alemany i els feia por no saber on anaven. Ens digueren, tots confusos, el següent: «Parece imposible que una ciudad tan importante como Zurich, nadie hable español!»

Per cert, a l'hotel es pogueren entendre amb el servei, amb alguns, és clar, ja que eren immigrants espanyols, sobretot andalusos.

Encara varen tenir prou sort, ja que si no, ni menjar haurien pogut. *

L'EXTRAESCOLAR QUE HAGUÉSSIS VOLGUT FER DE PETITA

Imagina per un moment que poguessis tornar a ser petita i tenir deu anys. Què t'agradaria haver après i no et van ensenyar?

En tenim la resposta... "COM SER MÉS FELIÇ". Però no ho diem nosaltres, sinó que està recollit en milers d'entrevistes arreu del món a persones grans o gent que es troba en els seus últims estadis de vida.

Ens passem gran part de la vida volent ser feliços, però ningú no ens ha ensenyat a ser-ne.

Això és el que ens ha dut a crear una **extraescolar diferent: "OWL EMOCIONS"**. En aquesta extraescolar, ensenyem als infants a reconèixer les pròpies emocions, a identificar les emocions dels altres, a regular el que senten, a gestionar la frustració i l'enuig, a automotivar-se, a millorar les habilitats socials per establir relacions sòlides d'amistat i a apujar-se l'autoestima, entre algunes de les competències bàsiques.

Perquè, tot i que el currículum acadèmic és important, no ho és més que el currículum emocional. És a dir, tothom ha de saber llegir, però també ha d'aprendre a interpretar les emocions. És fonamental conèixer com sumar i restar, igual que també com fer amics i posar límits. I, si no aprenem aquests elements tan bàsics, ens podem trobar amb persones altament qualificades segons un document de currículum vitae, però que després no sàpiguen com treballar en equip, gestionar l'estrès o simplement gaudir de la vida.

Per què al final dels nostres dies arribarem a preguntar-nos "he estat feliç"?

I aquí és quan una resposta negativa ens pot generar autèntic vertigen i malestar.

Però què podem fer si ja som prou grans? Doncs ara ja existeix l'opció per poder fer aquesta activitat com a adults. **"OWL EMOCIONS" obre les**

portes per ensenyar les competències bàsiques emocionals al públic adult. Tant se val si tens trenta anys o si en tens seixanta, mai no és tard per poder aprendre a com ser més feliç.

La pràctica porta al domini de totes aquestes habilitats i capacitats que ens poden ajudar a viure millor amb nosaltres mateixes, a poder sentir-nos més plenes, satisfetes, agràides i a la vegada també a gestionar els nostres pensaments i sentiments.

A través d'una hora setmanal, un grup de persones conscients es reunirà en un espai segur i reconfortant amb la guia d'una monitora experta en intel·ligència emocional per acompanyar el creixement dels seus integrants.

I, si ets del parer de creure que ets massa gran per aprendre a millorar la teva vida, és que no estàs contemplant la idea que pots gaudir els propers anys amb molta més intensitat. Però això no vindrà tant per allò extern que et passi com per la persona en la qual t'hauràs convertit. Concretament, seràs algú que dominarà l'idioma universal de les emocions, fet que et permetrà sentir-te molt més feliç amb tu mateixa i amb el teu entorn. *

FOTOGRAFIA ESPORTIVA I D'ESDEVENIMENTS

dufefoto

MARTI DURAN FELIU
@DUFEFOTO
DUFEFOTO@GMAIL.COM

MODA INFANTIL I COMPLEMENTES

Navarra 45, El Masnou • Barcelona
938 072 128 • info@mumokids.com

mumokids

FA 175 ANYS EL TREN VA PORTAR LA LLIBERTAT AL MARESME

L'antic baixador d'Ocata situat davant mateix l'Ajuntament

Pilar Garcia

El 28 d'octubre del 1848, es va inaugurar el primer ferrocarril de la península ibèrica que connectava Barcelona amb Mataró

Pilar Garcia, directora del Museu del Ferrocarril de Catalunya

Aquesta fita històrica que commemora l'any 2023 el seu 175 aniversari, és essencial en la industrialització de Catalunya i en el seu ràpid desenvolupament. El tren va permetre la mobilitat col·lectiva, la llibertat de moviments. El ferrocarril va democratitzar la possibilitat de conèixer nous paisatges, d'accedir a noves oportunitats laborals, de descobrir noves idees o persones... Fins a la seva arribada la majoria de les persones amb prou feines es desplaçava 30 km del seu lloc de naixement, els viatges estaven reservats per uns pocs.

La línia de Mataró va ser una obra pionera que va suposar una autèntica revolució pels habitants de totes les poblacions del Maresme i d'allà per on posteriorment va arribar el tren.

Així va ser per a la gent del Masnou, on es va produir un significatiu canvi en les seves formes de vida, en les relacions, hàbits... en definitiva, en el desenvolupament socioeconòmic i cultural. Possiblement el més determinant de la història contemporània.

El ferrocarril Barcelona-Mataró va ser construït per la Companyia del Ferrocarril de Barcelona a Mataró que dirigia Miquel Biada, un emprenedor català que va conèixer a Cuba els avenços enormes que comportava la implantació d'aquest sistema de transport en un territori. El 1837 es va construir la primera línia espanyola entre l'Havana i Güines (abans de la seva independència). Va comprovar la transcendència que suposava el transport massiu i ràpid per tren de persones i mercaderies i, juntament amb el seu soci, Josep Maria Roca, es va obstinar per implantar-lo de la seva ciutat natal, Mataró. El seu objectiu va ser cobrir els 28 km que els separava de Barcelona.

Aquesta línia fèrria va ser un èxit tècnic i econòmic molt important per a l'època i es va convertir en un model per a futures línies ferroviàries de la península ibèrica.

L'impacte del ferrocarril a la població del Masnou va ser immediat i transformador. Abans de l'arribada del tren, Masnou era un petit poble de pescadors i pagesos, amb una economia basada principalment en la producció de vi i oli. La connexió ferroviària va obrir noves oportunitats comercials i va atreure inversors i empresaris que van veure el potencial de la localitat, també com a destinació turística. Abans del tren, el transport era

El grau de comandament dels empleats del ferrocarril era qüestió de gorres

molt lent i costós, el que limitava la mobilitat de la majoria de persones i dificultava l'intercanvi cultural i comercial amb altres localitats. El tren va permetre als seus habitants desplaçar-se amb facilitat a Barcelona i a altres ciutats properes, el que va donar accés a una àmplia gamma d'oportunitats educatives, culturals o laborals.

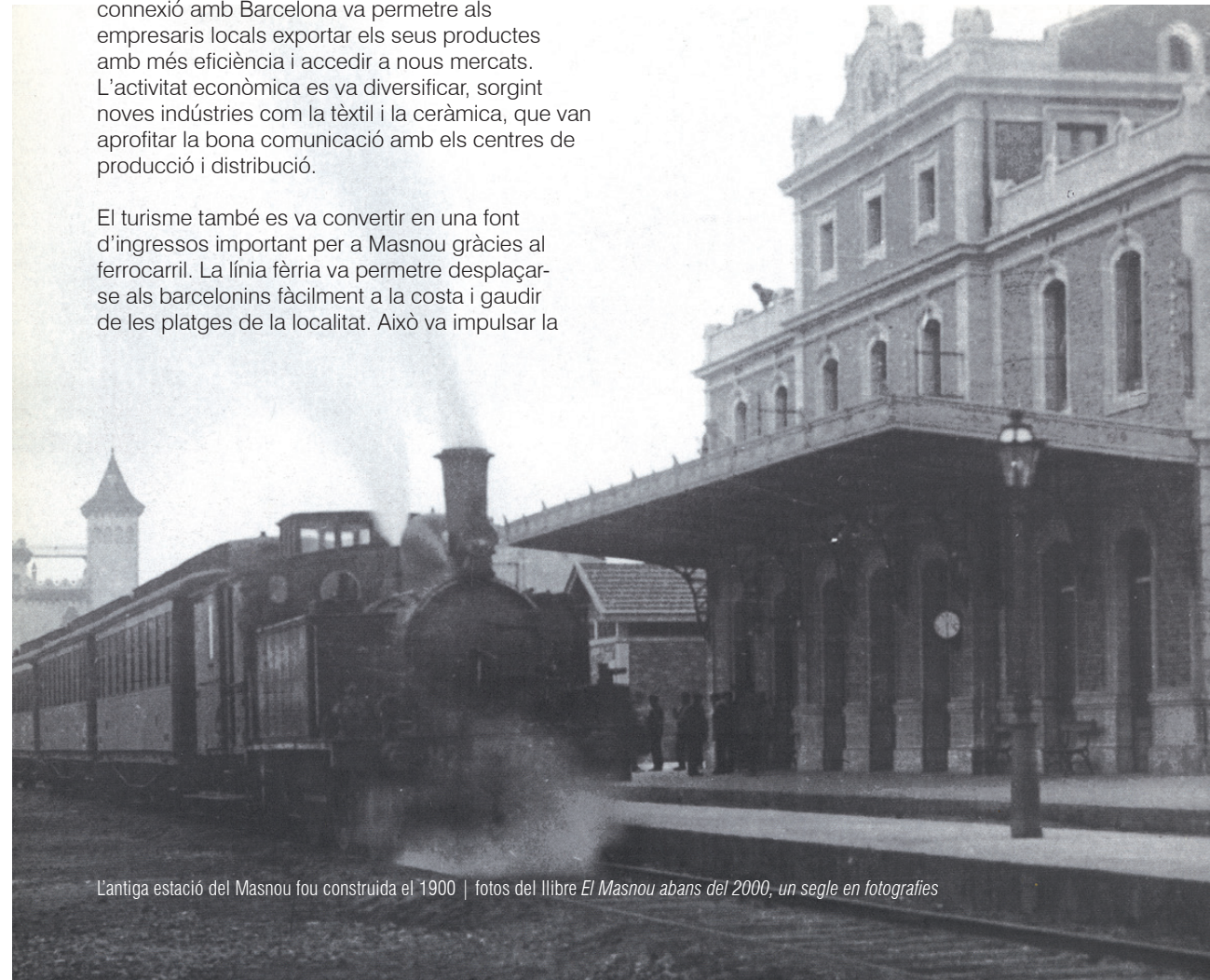
A més, el ferrocarril va facilitar el desenvolupament de la indústria i el comerç a Masnou. La ràpida connexió amb Barcelona va permetre als empresaris locals exportar els seus productes amb més eficiència i accedir a nous mercats. L'activitat econòmica es va diversificar, sorgint noves indústries com la tèxtil i la ceràmica, que van aprofitar la bona comunicació amb els centres de producció i distribució.

El turisme també es va convertir en una font d'ingressos important per a Masnou gràcies al ferrocarril. La línia fèrria va permetre desplaçar-se als barcelonins fàcilment a la costa i gaudir de les platges de la localitat. Això va impulsar la

implantació de diferents serveis turístics, generant ocupació i activitat per a la població local.

Al llarg dels anys, el ferrocarril Barcelona-Mataró ha experimentat un increment continuat en la utilització ciutadana fet que n'ha impulsat l'increment de freqüències per a la seva adaptació a les necessitats canviants de la societat. Avui dia forma part de la xarxa de Rodalies de Catalunya i continua sent una de les principals vies de transport entre Barcelona i el Maresme.

En conclusió, el primer ferrocarril de Barcelona a Mataró va tenir un impacte significatiu a la península ibèrica, en aquest cas, a la població de Masnou. Aquesta connexió ferroviària va revolucionar la manera de viure i relacionar-se dels seus habitants, obrint noves oportunitats comercials, facilitant el desenvolupament de la indústria, l'educació i el turisme. Després de 175 anys de la seva inauguració, el ferrocarril continua sent símbol de progrés i d'apropament entre les persones i viatge amb energia sostenible cap al futur. ✨

L'antiga estació del Masnou fou construïda el 1900 | fotos del llibre *El Masnou abans del 2000, un segle en fotografies*

ELS POBLES

Joana Bofarull Cervera

M'agraden els pobles, tenen un pacte de pau en el fons de l'ànima.

il·lustració JOANA BOFARULL |

Passejar pels carrers és un privilegi. Floretes als balcons, cases baixes amb el seu jardinet, camps amb el seu bestiar, potser un rierol, un pont, una cova, el casino, el cafè i de tant en tant una font; racons que enamoren.

On el silenci s'acaba, els veïns parlen rere les finestres o de balcó a balcó sense vergonya.

Menys gent que a ciutat i menys soroll. Escoles amb patis saludables, alguns vora el mar, i les llars d'infants no estan situades a pisos, sinó a plantes baixes amb arbres.

Això sí, més i més salutacions... «Bon dia, Maria!» «Bon dia Benet!»... Ens encreuem amb veïns, alguna bicicleta, patinets i melangia.

Fa bon temps encara, i en el meu passeig de tarda albiro un estol d'orenetes que xisclen, dibuixen el cel de la plaça, van en grups de vuit, de tres, de

quatre..., i pugen i baixen i van d'aquí cap allà... És tot un espectacle. Magnífic espectacle! També se sent algun refilet de rossinyol i topo amb tórtres i coloms, i em deixo seduir per l'entorn mariner.

Viure en un poble és una bona opció per fruit d'estones més serenes, de més introspecció i, en resum, per gaudir d'una millor qualitat de vida. Ah, i no me'n puc estar de dir que si el poble gaudeix d'una coral, és un valor afegit que ajuda a confraternitzar entre els seus vilatans, perquè la música agermana.

Sembla que vulgui vendre alguna cosa!

En definitiva, els pobles m'agraden. Tots tenen la seva història, els seus secrets i els seus encants.

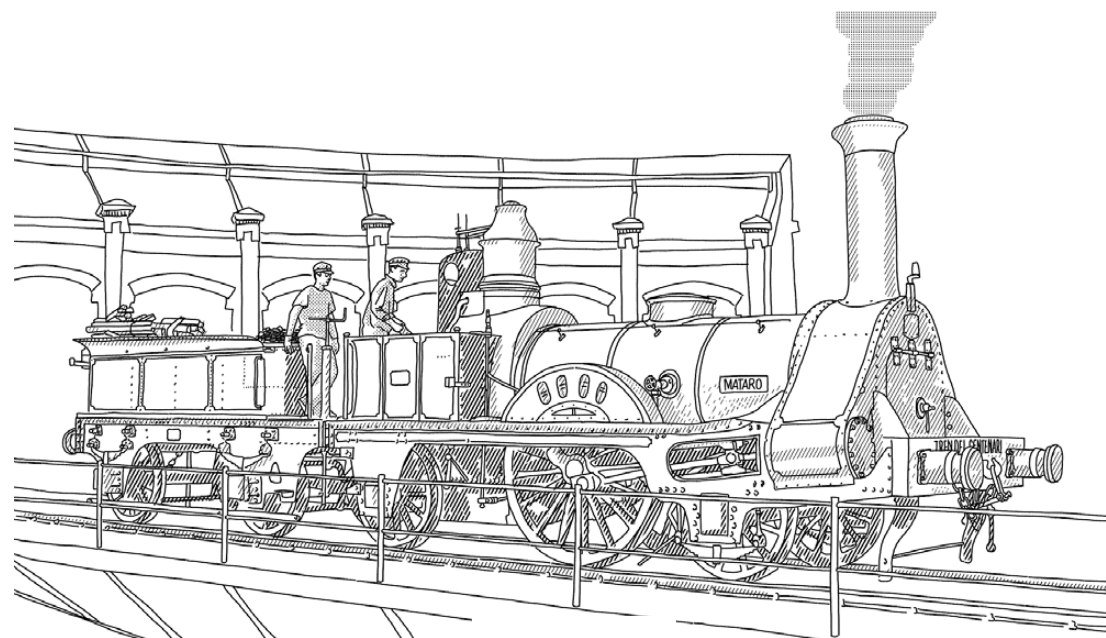
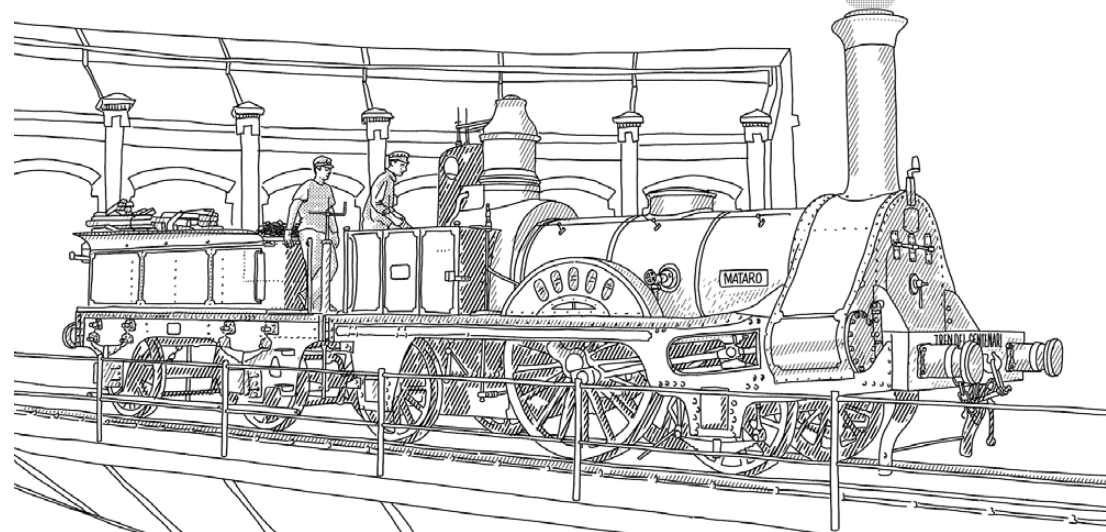
Algun inconvenient hi deu haver en la vida dels pobles, us preguntareu; i, sí, segurament que n'hi ha, però avui no n'hi trobo cap. ✱

7 DIFERÈNCIES

Al Museu del Ferrocarril de Catalunya de Vilanova i la Geltrú hi viu la rèplica de la "Mataró", construïda per celebrar el primer centenari. Cada primer diumenge de mes s'encén i el maquinista i el fogoner mostren el seu funcionament als visitants. El meu homenatge particular en aquest pas del temps.

Passatemp

Elena Feliu

@elenafeliuillustradora

**ESTUDI
SANTIELENA**
Disseny gràfic • Il·lustració

699 775 558

santi@estudisantielena.com

www.estudisantielena.com

el cullerot Sant Felip 45 - El Masnou
93 540 97 41

DE TOT PER A LA CUINA

www.elcullerot.cat • elcullerot@hotmail.com

SERVIFRUIT
MES A PROP TEU
FES LA COMPRA ONLINE
I TE LA PORTEM A CASA
RÀPID I SENSE COST AFEGIT
MILLORANT PER TU

WWW.SERVIFRUITMASNOU.COM

SERVEI A DOMICILI GRATUÏT A ALELLA, EL MASNOU I TEIÀ
C/. SANT MIQUEL, 41 - 08320 EL MASNOU - 93 333 05 70

Can Ventura
des de 1964

Vedella • Xai • Porc
Pollastre • Embotits

Pg. Romà Fabra 18,
El Masnou / 935 557 395

**Construcció
i manteniment
de jardins**

**Jardineria
Eloy Borrallo**

649 700 551

TEMPUS COLLECTION
creada pel Rebot dels Sentits

PARLA BLANCA
creada pel Rebot dels Sentits

MADRIDES DEL MARESHI
creada pel Rebot dels Sentits

TEMPUS gin

EL REBOT DELS SENTITS
El teu celler Gourmet al Masnou
DIUMENGES MATI OBERT
Passeig Romà Fabra, 25 · El Masnou
Tel. 93 178 22 97 · www.7devi.com

LLUÇ EN SALSA VERDA

La cuina de l'Antonia

El cullerot

Ingredients

- 4 lloms de lluç
- Un puny de farina
- 3 grans d'all picats
- Bitxo (a gust)
- Got petit de vi blanc
- Julivert picat
- 250 ml de brou de peix o aigua
- Sal i oli d'oliva

Preparació

- 1 Condimentem el lluç i deixem mitja hora en repòs.
- 2 En una cassola fregim en força oli l'all picat i el bitxo.
- 3 Posem els medallons de lluç, un cop arrebossats amb la farina, amb la pell amunt dins la cassola.
- 4 Removem la cassola.
- 5 Hi aboquem el vi i hi afegim el julivert picat. Anem removent la cassola en moviments circulars suaus perquè la salsa s'unifiqui.
- 6 Hi tirem una mica de brou o d'aigua i tornem a moure.
- 7 Donem la volta al peix amb la pell avall. Tapem i ho deixem coent a foc baix.
- 8 En una paella amb una mica de vi blanc, obrim les cloïsses. Ho aboquem sobre el peix i ho movem fins que quedi ben lligat.
- 9 Si veiem que la salsa està poc lligada hi afegim una mica d'oli i continuem movent en cercles suaus fins a aconseguir-ho.
- 10 Una mica de julivert per sobre i...llest!

El maridatge de l'Enric

El Rebot dels Sentits

SOSPECHOSO BLANCO

Celler Uvas Felices

Denominació d'origen V.T. Castilla

Varietats 15% Airén, 55% Macabeo, 30% Verdejo **Anyada** 2022
format 75 cl. **Graduació** 12 % vol.

Sospito que aquesta recepta de lluç és exquisidament deliciosa. Per això, li he buscat un company excepcional. Com és aquest blanc elaborat per Uvas Felices en col·laboració de la família Eguren (coneguts per vins com Sierra Cantabria o Teso la Monja).

SOSPECHOSO és un vi blanc molt fruter. Amb aromes a fruita tropical i amb una entrada fresca i sedosa, que junt amb l'acidesa exacta fa que sigui un acompanyant perfecte pel toc picant i salat d'aquesta recepta.

Aprofiteu l'oferta del 10% que tenim per la compra de dos ampolles, animeu-vos a elaborar aquest plat i convertiu-vos en SOSPECHOSOS per un dia.

Salut i Vi.

QUÈ ENTENEM PER ESPAI PÚBLIC?

M. Fàbregas

Fem poble

L'espai públic es considera de qualitat quan hi succeeixen moltes activitats no indispensables

J. Gehl

necessitats diàries, tal com gaudir de l'aire i sentir els raigs del sol, organitzar encontres socials o tenir un contacte més directe amb la naturalesa.

Al final, la qualitat de l'espai públic es mesura a través del sentiment de pertinença i de com l'habitent, és a dir, de com el vivim. Si els espais públics deixen de ser produïts i no es viuen, es transformen en espais marginals, passen de l'espai al no espai, i es converteixen en els "no llocs" (M. Augé).

Expressades aquestes pinzellades, ens convido a la reflexió tot observant les nostres dinàmiques diàries: quina percepció tenim i com vivim l'espai públic? Quines zones ens agraden més? Com ens solem moure? Quines zones ens són més desconegudes i per què? *

D'una manera senzilla, podríem dir que l'espai públic d'una ciutat és l'espai que no és privat, és a dir, l'espai que recorrem lliurement, que utilitzem per a desplaçar-nos i en el que interactuem com a part de la ciutadania.

Actualment, s'estan promovent modificacions en la mobilitat urbana i ampliant les zones verdes per contribuir a reduir l'efecte del canvi climàtic. Les pràctiques dissuasives per a utilitzar menys el cotxe en els centres i la intenció de mitigar l'efecte anomenat "illa de calor" fomenten a convertir alguns carrers en zona de vianants; en potenciar el transport públic; en incorporar carrils bicis; en generar més zones d'ombra amb la vegetació i en augmentar la superfície permeable per a un millor drenatge de les pluges.

A més a més, podem destacar diverses dimensions que caracteritzen l'espai públic, tal com: l'accessibilitat, la bellesa i el disseny paisatgístic, la il·luminació, la identitat cultural, l'apropiació de l'espai per part del veïnat, el subsistema d'economies que es genera al voltant, la interacció social i la recreació, la relació entre el govern i la ciutadania i la transversal mirada que ens ofereix la perspectiva de gènere.

De manera integral, aquestes tendències proposen un canvi de paradigma tant en la planificació i gestió urbana, com en el nostre concepte i experiència del quotidià col·lectiu.

Paral·lelament, factors socials com les ajustades dimensions dels models d'habitatge actuals i les dinàmiques de convivència comunitària, ens impulsen a utilitzar l'espai públic d'una manera complementària per satisfer algunes de les nostres

Finques Puig S.L.

COMPRAVENDA - ADMINISTRACIÓ - ASS. JURÍDICA

Mossèn Jacint Verdaguer 14 - El Masnou

93 555 10 60 • 93 555 17 61 • fax 93 555 28 90

www.finquespuig.net • info@finquespuig.net

ATENCIÓ NADONS MASNOVINS NASCUTS EL 2023

Convocatòria per a la **31a FOTOGRAFIA DE NADONS** el **diumenge 14 de gener del 2024, a les 11.30 h.** La fotografia es farà, com de costum, a les escalinates del jardí de Bell-resguard, tocant a la NII

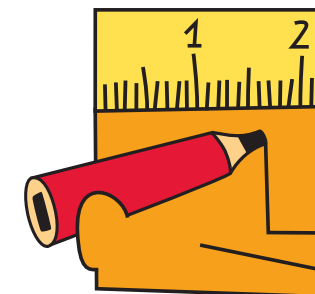

30a Trobada de Nadons del Masnou nascuts el 2022

Informació a 699 775 558 i @revistagentdelmasnou

FEMflocs fusteria en general

fusteries exteriors • dissenys propis personalitzats
mobles a mida • portes i tarimes
restauració fusteries nobles

630 462 904 • 937 566 168 • femflocs@gmail.com • www.femflocs.com

Joan Maresma i Duran

L'edifici del *Centro Cultural Banco do Brasil* al centre de Rio –conegut com *CCBB*– és un immoble majestuós inaugurat el 1906 que va ser seu del banc fins el 1989, quan va ser transformat en un centre cultural on hi ha exposicions ben interessants.

UN ALTRE 11 DE SETEMBRE

Aquests dies hi ha una mostra del fotògraf brasiler *Evandro Teixeira* –nascut el 1935 en un poblet miserable de l'interior de l'estat de *Bahia*; encara viu– anomenada “Chile 1973”.

L'exposició conté 160 fotografies i recorda el cop d'estat de l'onze de setembre de 1973 al país andí. Retrats en blanc i negre molt bonics, imatges impactants del *Palacio de la Moneda* bombardejat, dels presoners polítics a l'*Estadio Nacional de Santiago de Chile*, de l'enterrament de *Pablo Neruda* –va morir el 23 de setembre de 1973; segons alguns estudis publicats recentment, enverinat pels sicaris de *Pinochet*; un dels pocs fotògrafs que hi va ser– amb uns vídeos ben didàctics que parlen dels anys 70 arreu del món i alguna entrevista amb el fotògraf d'enguany.

A la mostra hi ha també fotografies i vídeos de la dictadura militar brasilera (1964 – 1985) i s'estableix

una relació del context històric dels dos països on es demostra –em sembla a mi– la importància del periodisme com a font on hi beu la memòria: segur que alguns humans han fet moltes barrabassades que no han quedat enregistrades enlloc.

Aquestes fotografies de la ciutat de *Santiago* assetjada i ocupada per les forces militars, sota toc de queda, evidencien les tensions i els drames viscuts per la població i pels opositors al nou règim. L'*Estadio Nacional* va ser transformat en un camp de concentració i tortura on milers de joves estudiants, treballadors i opositors van ser sotmesos a interrogatoris, tortures i assassinats brutals. El cantautor *Víctor Jara* hi va ser assassinat el 16 de setembre de 1973 –els de la *Junta* no s'estaven per romanços– després de ser torturat salvatgement.

Tal vegada aquesta és la paraula que defineix els humans; aquesta salvatgeria horrorosa que

converteix el planeta en un purgatori del caos. Poques persones són capaces de fer bones obres. La majoria és cruel i despietada –no m'hi incloc però no poso la mà al foc per mi mateix– i no mostra ni compassió ni empatia. En aquestes fotografies em vaig fixar en els soldats: eren molt joves, gairebé adolescents. Potser els va tocar fer el servei militar o eren voluntaris. No sé com funcionava l'exèrcit a *Xile* als anys 70.

Aquest novembre fa trenta anys que vaig anar al servei, a *Jaca*. Una de les primeres coses que vaig aprendre va ser la següent: “Las órdenes no se discuten, se obedecen”. I punt. No es pot argumentar; molt menys discrepar. I això que la meua mili van ser unes vacances malgrat que vaig fer unes quantes maniobres i alguna marxa de por. La del pare sí que va ser una mili de debò a *Tetuan* el 1945, quan encara durava la Segona Guerra Mundial i 32 mesos a *Fuerzas Regulares Indígenas*; o la de l'amic Joan Casals, que li va

tocar a l'*Aaiun*, l'aleshores *Sáhara español*, un any i mig fa seixanta anys. Imagino que al jovent actual els hi deu sonar com a mi em sona la Guerra del Francès.

Alguns soldats de les fotos de l'*Evandro Teixeira* fan basarda o causen recel malgrat la seva joventut. La gent es transforma si li posen un uniforme. Més encara quan porta un fusell. Supèrbia, orgull, fatxenderia. Això sí que ho recordo de més d'un a *Jaca*.

Suposo que a la majoria dels soldats de les fotos els va tocar ser en el pitjor lloc, en el pitjor moment. I que es van comportar de forma decent en unes circumstàncies molt difícils. O potser no. Tal vegada van fer com els homes d'un documental fantàstic que he vist a Netflix –hi ha un munt de palla en aquesta plataforma; costa trobar-hi el gra– que es diu “*Aquellos hombres grises*”. El recomano. Però produeix esgarrifances... ✱

Joan Camps Ortiz

El meu primer article a GENT DEL MASNOU fou el novembre de 2005 amb el títol: *L'ESTATUT – Enèsim intent per una convivència entre iguals*. Aleshores em preguntava retòricament: *Fins quan Catalunya haurà d'aguantar aquesta Espanya envejosa i masclista que vol que continuem sent una nació ocupada?* Poca broma! Han passat 18 anys i l'odi franquista justificat en el dret de conquesta de Felip V, sota el reialme de Felip VI és més cruent que mai.

Havent passat 18 anys, la pregunta retòrica és obligada: **Que podem esperar del partidisme polític en mans d'aquest patriotisme disposat a matar tot el que és gras per mantenir la poltrona que ostenten amb tan pocs mèrits?** Babaus i babaues que es passen hores aplaudint les estupideses que els imposa el cap de la claca que els manté en nòmina, tots disposats a jurar i perjurar avui que el blanc és negre i el negre és blanc.

Excuseu-me l'obvietat! Molt abans de l'any 1532, Maquiavel ja havia excusat al Príncep de mentir cínicament per a salvar el tipus, com una Raó d'Estat. Dient textualment: "...un senyor prudent no pot ni ha de mantenir la paraula donada quan aquesta observança se li gira en contra o quan han desaparegut els motius que l'obligaren a fer promences".

Si els nostres patriotes no havien quedat prou retratats, a finals de 1959, Eduard Spranger definia l'animal polític com un ésser "...individualista interessat principalment en el poder, amb passió per assolir una posició suficient per poder influir envers els altres".

Doncs ja ho sabem, la mentida i la passió per aconseguir el poder, són dues condicions indispensables per estar en política i mantenir-s'hi. En aquest sentit són molts els mentiders que hem vist passar –Joan Carles I, Aznar, González, Zapatero, Rajoy...– que havent estat dalt de tot, avui, a part de piular de tant en tant, només mantenen la nostàlgia intacte del cinisme i l'enveja de no tenir la paella pel mànec, però sortosament, per molt que cloquegin ja no són galls de galliner.

Vist des de tots els angles, si l'exèrcit i el poder judicial no fossin de part i es mantinguessin neutrals amb el beneplàcit del CNI i el silenci de l'IBEX 35, i els grans perdedors polítics deixessin de fer xivarri i es limitessin a obeir la lletra i l'esperit constructiu del text del Regim Constitucional del 78 podríem reduir el problema de l'Espanya trossejada pel Nacionalcatolicisme heretada del Franquisme, deixant que sigui el Congrés dels Diputats que d'acord amb al mandat de Felip VI i dintre de l'estricta marc constitucional s'acomplís l'acte d'investidura que la corona, igual que ho va autoritzar a favor de Feijóo, ara ha confiat a Sánchez.

L'equació és de primer grau, per pàrvuls vull dir! Només cal escoltar el projecte polític de Sánchez en silenci, sense aplaudiments de claca de la part assalariada ni rebequeries d'infants malt criats. Tot seguit donar el torn a les veus a favor i en contra, votar i comptar els vots. Si no hi ha majoria convocar nova votació. En ambdós casos, si el candidat és elegit, anomenar Sánchez President o, si no és elegit, anar a noves eleccions.

Mai dos animals polítics havien estat fent equilibris damunt una corda tan fluixa, Feijóo sobrevivint a Ayuso i Sánchez, veient Felipe González, Guerra i la vella guàrdia pastant miserablement la gaveta de cal viva per aniquilar-lo políticament per segona vegada. ✱

CANVI DE DOMICILI

Tal com es va anunciar en la revista del mes passat, els darrers dies d'octubre va començar l'anunciada remodelació dels espais que ocupa Gent del Masnou.

S'estan duent a terme obres en les sales d'exposicions i d'actes (teatre).

Temporalment, els assaigs de la Coral Xabec i les classes de ioga i gaita es realitzen a la sala d'exposicions compartida per La Calàndria i Gent del Masnou, al carrer Dr. J. Agell, núm. 5.

Ha quedat anul·lat el telèfon fix 931 268 220. Properament anunciarem per mitjà del nostre web el nou número de telèfon, així com qualsevol altre novetat.

Moltes mercès per la comprensió.

ADRECES DE CORREU ELECTRÒNIC

A fi i efecte de poder mantenir informació àgil i puntual de les activitats de Gent del Masnou, recordem als socis que ens poden facilitar la seva adreça de correu electrònic. Només cal que ens enviïn un correu amb aquest text:

"Autoritzo a Gent del Masnou a utilitzar aquesta adreça de correu electrònic per a informació i comunicacions de l'entitat".

CURSETS DE GAITA ESCOCESA

Dimecres de 18,30 a 20 h.

Informació a: gentdelmasnou@gmail.com

CLASSES DE IOGA

Classes de meditació, respiració i relaxació impartides per **Jordi Berrocal** professor de Kundalini-ioga. Cal portar una estoreta (o matalasset), tovallola, coixí petit, pareo i roba còmoda. **Els dimarts de les 18,30 a 20 h.** Preu trimestral 80€, socis 70€
Inscripcions jordiona@hotmail.com
tel. 695 389 304 Lloc Gent del Masnou - c/ Dr. J. Agell 5 - El Masnou

Estudi fotogràfic

Impressió digital de gran format:
Fotos, llenços, banners,
Calendaris personalitzats...

Imatges Aèries amb Dron

agfodrone

info@agfodrone.com
www.agfodrone.com

Marta Albertí
Tel. 661 869 763 - pledefotos@gmail.com - Carrer Dr. J. Agell, 5, local 2 - El masnou